

Sommerfuglehave - Instruktionsvejledning

- følg udviklingen fra larve til smuk tidselssommerfugl, helt tæt på...

For at opdrætte dine sommerfugle skal du starte med at anskaffe levende larver. Disse fås ved at indløse kuponen der følger med i pakken. Du kan gøre det online eller sende dine udfyldte data med posten. Husk at vælge ønsket afsendelsesdato! Herefter vil du modtage larverne med posten.

1. Planlæg projektet

Før indløsning af kuponen er det en rigtig god idé at kigge i kalenderen og få planlagt hele forløbet. Tag højde for ferier og weekend-ture, så du, så vidt muligt, er til stede under projektet.

Og så er det vigtigt at det ikke er for koldt! Sommerfuglene skal bruge varme for at overleve når de sættes fri, så der skal være min. 12 grader i dagstimerne når projektet afsluttes.

Tidsmæssigt går der 5-8 dage fra bestilling af larverne til de ankommer, og derefter ca. 3-5 uger til de flotte sommerfugle kan sættes fri.

2. Sådan indløser du din sommerfuglelarve kupon

- Gå på hjemmesiden insectlore.co.uk
- Klik på "Redeem Voucher (<https://www.insectlore.co.uk/vouchers/>)
- Vælg "dansk" under sprog
- Indtast din kupon kode (Voucher Number)
- Klik på indløs kode og indtast oplysninger, bl.a. ønsket afsendelsesdato

Herefter vil du modtage dine sommerfuglelarver med posten. Leveringstid 5-8 dage.

3. Sådan opdrætter du dine sommerfugle

Når du modtager dine levende sommerfuglelarver skal de bo og fodres i sommerfuglehaven.

Du modtager 5 larver og firmaet bag, Insect Lore, garanterer at min. 3 af larverne bliver til sommerfugle hvis du følger instruktionen rigtigt. Hvis dette ikke lykkes, skal du kontakte Insect Lore inden 30 dage (insectlore.co.uk).

I koppen:

- o Når du modtager din kop med larver og foder skal den håndteres meget forsigtigt! Larverne skal forstyrres så lidt som muligt.
- o Koppen skal stå oprejst et godt sted indendørs. Den må ikke stå i direkte sollys, så risikerer du at larverne dør. Og den skal selvfølgelig stå i sikkerhed for husdyr og helt små børn.
- o Så længe der er larver i koppen, er det vigtigt at låget er på! Der må ikke puttes noget som helst andet i koppen af hensyn til fremmede bakterier, der kan gøre larverne syge.
- o Koppen indeholder al den foder og næring larverne skal bruge.
- o Temperaturen er vigtig for larvernes udvikling. Sørg for en god og konstant indetemperatur. Hvis larverne står i konstant 24 grader, tager processen 3 uger. I koldere temperatur tager det længere tid. Alt efter temperatur vil processen tage et sted mellem 3 og 5 uger.

o Tips til skole/institution:

- Larverne kan sagtens stå på skolen/institutionen i weekenden selvom der ikke er konstant opvarmet. Tag evt. et lille tæppe/klud og pak det rundt om koppen (husk ikke at dække lufthullerne i låget). Koppen kan placeres øverst på en hylde, alternativt i et skab. Husk at stille koppen ud/ned igen mandag morgen!
- Larverne kan i starten virke næsten helt døde. Det er normalt, at de ikke rigtig bevæger sig i de første par dage, da de lige skal komme sig over transporten.
- Larverne spiser, laver spindelvæv og vokser i ca. 7-10 dage.
- I dette tidsrum vokser de op til 10 gange deres størrelse og skifter ham/skin 4 gange! Der er nemlig ikke plads til at vokse i samme ham, da det ikke kan give sig.
- Når de er færdige med at vokse kravler larverne til toppen, hvor de hænger formet som et "j" under låget.
- De skifter nu ham en sidste gang (5 gange ialt), hvorefter de bliver til pupper.
- Nu er det vigtigt **IKKE AT FORSTYRRE** larverne i min. 2 dage, gerne 3 dage, så larvernes pupper får tid til at blive hårde. De er meget skrøbelig på dette stadie, så vær ekstra forsigtig og lad larverne få helt ro.
- Nu skal sommerfuglehave sættes op og gøres klar til de nye indbyggere. Den fungerer som en "pop-up" kurv, så velcro lukningen skal blot åbnes og så folder den sig ud. Øverst er gennemsigtig plastic og en lynlås så den kan åbnes. Læg evt. et viskestykke under haven, så der ikke kommer snavs på dit bord/gulv.
- Når den sidste sommerfuglelarves puppe har fået tid til at blive hård i min. 2 dage, flyttes larvene ind i haven.

I haven:

- Nu skal du bruge din puppe-station. (Chrystalis Station). Det er en lille holder, der samles ved at folde den ud på midten og folde enderne ind, så den har form som en lille æske.
- Nu åbnes forsigtigt låget på larvekoppen, og spindelvæv, snavs mm rundt om pupperne fjernes omhyggeligt. Det er **MEGET VIGTIGT AT FÅ FJERNET DET HELE**, så sommerfuglene ikke risikerer at sidde fast i spindet. Hvis der ikke er helt frit kan de få skæve vinger, og endda dø.
- Låget sættes nu på højkant fast i den lille åbning på puppe-stationen. Så pupperne hænger nedaf.
- Forstigtigt placeres nu puppe-stationen med låg og pupper inde i sommerfuglehaven. Sæt stationen i siden, tæt på nettet.
- Hvis en puppe falder ned mens den sidder i koppers låg, skal du bare lade den ligge indtil der er gået de 2-3 dage hvor den styrkes. Herefter renser du den omhyggeligt og placerer den forsigtigt, ved at bruge en plastic ske el. lign., på en serviet inde i haven. Den skal placeres tæt på en af siderne, så vil sommerfuglen instinktivt komme ud og kravle til toppen.
- Sørg for at sommerfuglehaven står et sikkert sted, uden direkte sollys og i sikkerhed for husdyr og helt små børn.
- Pupperne kan godt bevæge sig en hel del, nærmest ryste når de bliver flyttet og forstyrret. Denne adfærd er et forsvar der skal skræmme eventuelle rovdyr.
- I de følgende 7-14 dage sker der måske ikke meget, men hold godt øje - på et tidspunkt bliver pupperne mørkere. Det er et tegn på at sommerfuglene er på vej ud. Kig nøje efter og det er muligt at se konturerne af sommerfuglenes vinger og kroppe inden i pupperne.
- Når det endelig er tid og sommerfuglene kommer ud, går det overraskende stærkt!
- Sommerfuglene tager luft ind via små huller i pupperne og dette lufttryk gør at pupperne giver efter og åbner sig. Nu kravler sommerfuglene ud, med bløde og krøllede vinger. De sætter sig til rette med hovedet opaf og folder vingerne ud, så de kan tørre. Også nu skal de have fred og ro til at komme sig.

- Når sommerfuglene er kommet ud af pupperne udskiller de små røde klatter, kaldet "meconium". Selvom det er rødt, er det ikke blod. Faktisk er sommerfuglenes blod grønt eller gult. Meconium er en slags affald fra hele processen, som sommerfuglene ikke skal bruge mere, når de er kommet ud af pupperne. Det kan godt blive noget beskidt i haven.
- 1 til 2 timer efter at sommerfuglene er kommet ud af pupperne, er de klar til at flyve og spise!

Fodring:

- Du kan fodre dine sommerfugle med f.eks. sukkervand, frugt, eller nektar fra blomster. Sommerfuglenes mund fungerer som et sugerør der foldes ud når de spiser.
- **Frugt:** skær skiver af appelsin, æbler eller gamle bananar. Rids lidt i overfladen så det flydende frugtvæske er nemmere at få fat på.
- **Nektar:** bland en teskefuld sukker i 1 dl. vand. Sæt en underkop med en serviet vædet med nektar i bunden af sommerfuglehaven. **VIGTIGT: Der må ikke stå nogen form for åben beholder med nektar i haven, da sommerfuglene kan falde i og drukne.**
- **Blomster:** Hvis du ikke ved om dine blomster har nektar, kan du vha. pipetten sprøjte lidt nektar på blomsterne dagligt. Læg blomsterne i bunden af haven.

Sæt fri:

- 2-4 dage efter at sommerfuglene er kommet ud og flyve, skal de sættes fri!
- Sørg for at dagtemperaturen er min. 12 grader når sommerfuglene skal sættes fri .
- Det er en god idé at vælge en dag hvor det ikke regner eller blæser, hvis det er muligt.
- Åbn lynlåsen på din sommerfuglehave og kig på når de flyver ud.
- Du kan også forsigtigt lade dem kravle på din hånd og hjælpe dem ud.
- Ofte vil sommerfuglene gerne sidde lidt på f.eks. din hånd eller hoved inden de flyver længere væk.
- Hvis du sætter dem fri i nærhed af nektargivende blomster, er det sandsynligt at de bliver i området.
- RYST ALDRIG sommerfuglehaven!

Genbrug din have:

- Vask din sommerfuglehave i en balje eller et badekar fyldt med vand og lidt sæbe. Skyld al sæben grundigt af og lad haven tørre. Så er den klar til endnu en omgang sommerfuglelaver :-)
- Køb kupon til nye larver her: <https://juniorgrej.dk/produkt/sommerfuglelarver>

Rigtig god fornøjelse med projektet!

Koppen hvor larverne spiser, spinder, vokser, skifter ham og til sidst kravler til toppen og bliver til pupper.

Puppe-stationen hvor låget med pupperne fra koppen sættes på højkant inden i haven . Sommerfuglen folder sine vinger ud. Den flyvefærdige og smukke tidselsommerfugl.